

Paskaidrojuma raksts par Līvānu novada pašvaldības budžetu 2021. gadam

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Kopējais iedzīvotāju skaits Līvānu novadā saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datiem 2020.gada 1.janvārī 11 762, no tiem 0-6 gadiem 693, 7-18 gadiem 1223, virs darbspējas vecuma 2773, no kopējā iedzīvotāju skaita 7416 darbspējas vecumā. 2019.gada 1.janvārī kopējais iedzīvotāju skaits 11 961, no tiem 0-6 gadiem 692, 7-18 gadiem 1244, virs darbspējas vecuma 2727, no kopējā iedzīvotāju skaita 7638 darbspējas vecumā.

Šis gads, līdzīgi kā iepriekšējais, visā Latvijā un pasaulē ir īpaši sarežģīts, saskaroties ar nopietniem, nebijušiem pārbaudījumiem un izaicinājumiem. Covid-19 straujā izplatība pasaulē, tajā skaitā Latvijā un ieviestie pandēmijas ierobežošanas pasākumi ir radījuši nenoteiktības apstākļus un nopietni ietekmējuši valstu ekonomikas attīstību. Pandēmijas izraisītā krīze ir nopietns pārbaudījums arī Līvānu novadam. Tuvāko gadu makroekonomiskās prognozes ir neskaidras. Lai veicinātu atkopšanos no pandēmijas izraisītas krīzes, ir svarīgs valdības un pašvaldību patēriņš. Līvānu novada attīstība ir atkarīga arī no vīrusa Covid-19 izplatības dēļ noteiktajiem ierobežojumiem pasaulē un Latvijā, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalsta pasākumiem. Ārkārtējās situācijas ietekmes mazināšanai un novēršanai saistībā ar Covid-19 izplatību pašvaldībām būs nodrošinātas aizņemšanās iespējas likumā "Par valsts budžetu 2021.gadam" noteiktajiem mērķiem, taču pašvaldībām jānodrošina pietiekamā apjomā finanšu līdzekļi līdzfinansējumam.

Budžeta plānošana un sastādīšana 2021.gadam nav bijusi vienkārša, jo to ietekmēja daudzi ārējie faktori, piemēram, epidemioloģiskā situācija pasaulē sakarā ar vīrusa infekcijas Covid-19 izplatību, kā arī valstiski pieņemtie lēmumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārdali, minimālo darba algu un garantētā minimālā ienākuma apjomu.

Izmaiņas ieņēmumos no iedzīvotāju ienākuma nodokļa veiktas saskaņā ar likuma "Par valsts budžetu 2021. gadam" 13. pantā noteikto, t.i., iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījumā starp valsti un pašvaldībām 2021. gadā ir noteikts, ka valsts saņems 25%, bet pašvaldības - 75%. Iepriekšējos gados attiecība bija valstij - 20% un pašvaldībām – 80%. Tajā pašā laikā ar augstākminēto samazinājumu pašvaldībai saskaņā ar likumdošanu ir jānodrošina minimālās darba algas celšana no līdzšinējiem 430 *euro* līdz 500 *euro* mēnesī, pedagogu atalgojuma palielināšana no 2021. gada 1. septembra par 40 *euro* mēnesī un dažādu sociālo pabalstu palielināšana (GMI pabalsts, dzīvokļu pabalsts u.c.). Iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļas samazinājums par 5% Līvānu novada pašvaldībai veido ievērojamu nodokļa ieņēmumu samazinājumu - 2021.gadam plānoti par 220031 *euro* mazāki ieņēmumi nekā 2020.gadā (2020.gadā 5058986 *euro*/ 2021.gadā 4838955 *euro*). Valsts budžeta dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda 2021.gadam plānota par 239613 *euro* mazāka nekā 2020.gadā (2020.gadā 3 556 806 *euro*/ 2021.gadā 3 317 193 *euro*). No 2021.gada 1.janvāra valstī noteiktās minimālās algas paaugstināšana no 430 *euro* līdz 500 *euro* pašvaldībai sastāda

papildus izdevumus līdz 109 tūkst. *euro*. Pedagogu algas likmes palielināšana no 2020.gada 1.septembra no 750,00 *euro* līdz 790,00 *euro* 2021.gadā sastāda papildus izdevumus 57,6 tūkst. *euro*, plānotais pedagogu algas likmes palielinājums no 2021.gada 1.septembra par 40,00 *euro* sastādīs papildus aptuveni 10,4 tūkst. *euro*. Ievērojot šī brīža epidemioloģisko situāciju un tuvākās prognozes, pašvaldība ir ļoti piesardzīgi plānojusi ieņēmumus, kas saistīti ar saimniecisko darbību – telpu nomu, ieņēmumus no biļešu realizācijas dažādos kultūras pasākumos, ieņēmumus no peldbaseina maksas pakalpojumiem. Saskaņā ar 2021.gada 28.janvāra Līvānu novada domes lēmumu Nr. 1-10 “Par grozījumiem Līvānu novada domes 2011. gada 24. februāra saistošajos noteikumos Nr.6 „Par profesionālās ievirzes izglītības ieguves maksu Jēkaba Graubiņa Līvānu Mūzikas un mākslas skolā”” sakarā ar Covid-19 izplatības ierobežošanu noteikto attālināto mācību procesu Jēkaba Graubiņa Līvānu Mūzikas un mākslas skolas audzēkņiem 2020./2021.mācību gada 2.semestrī samazināta maksa kā līdzfinansējums par izglītības ieguvi mūzikā un mākslā par 50%.

Līdz ar to šogad vēl mērķtiecīgāk un līdzsvarotāk ir nepieciešams saplānot sabalansētu pašvaldības budžetu, izvirzot prioritātes novada attīstībai.

Līvānu novada pašvaldības budžets 2021.gadam izstrādāts, ievērojot likumos „Par pašvaldību budžetiem”, “Par pašvaldībām”, “Par budžetu un finanšu vadību”, “Par valsts budžetu 2021.gadam”, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos, Līvānu novada pašvaldības 2018.gada 27.septembra noteikumos Nr. 2 “Līvānu novada pašvaldības budžeta (tā grozījumu) izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtība” paredzētās prasības un pašvaldības plānošanas dokumentos noteiktos mērķus.

Līvānu novada pašvaldības 2021. gada budžets sastāv no pamatbudžeta un dāvinājumu un ziedojumu budžeta, ko veido attiecīgas ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas daļas. Pašvaldība ir ņēmusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās saskaņā ar pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem.

Svarīgākie turpmāko gadu uzdevumi ir nodrošināt stabili pašvaldības iestāžu darbību un funkciju izpildi, uzlabot iekšējo procesu efektivitāti un darbinieku produktivitāti. 2020.gadā piedzīvotā globālā Covid – 19 pandēmija ir ietekmējusi arī pašvaldības ieņēmumu un izdevumu pozīcijas, funkciju izpildi un pieejamā finansējuma apjomu, demogrāfiskos rādītājus, sociālā nodrošinājuma apmēru u.c. Arī turpmākajos 3 gados pašvaldībai nāksies rēķināties ar globālās pandēmijas radītajām sekām. Tās ietekmē pašvaldība turpinās meklēt optimālākos veidus, kā nodrošināt visu funkciju izpildi, optimizējot izmaksas un vienlaikus uzlabojot darba efektivitāti visos pārvaldes līmeņos. Turpināsies Līvānu novada pašvaldības Integrētajā attīstības programmā 2019.-2025.gadam plānoto pasākumu īstenošana, kā arī nacionālā līmeņa 2021.-2027.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības sniegto iespēju izmantošana novada līdzsvarotai attīstībai, veicinot novada ekonomisko veiktspēju un iedzīvotāju labklājību.

Atbilstoši Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programmas 2019. – 2025. gadam noteiktajām prioritātēm, kā arī izvērtējot uz doto brīdi pieejamo informāciju par finansējuma piesaistes iespējām, 2021. gadā ir iekļauts finansējums sekojošu Attīstības programmas Rīcību plāna pasākumu realizācijai, kuriem uzsākušies sagatavošanās darbi un kuriem plānots piesaistīt ES struktūrfondu un citu fondu finansējumu, t.sk. nodrošinot ar Līvānu novada domes līdzfinansējumu:

Uzdevums 1.2.2. Nodrošināt kompetenču izglītības aktivitātes praktisko iemaņu un radošās kapacitātes attīstībai novada izglītības iestāžu izglītojamajiem

PASĀKUMS 1.2.2.1. Dzīves, darba prasmju un kompetenču izglītības attīstības aktivitāšu organizēšana novada izglītības iestādēs (skolēnu mācību uzņēmumu izveide programmas „Junior Achievement” ietvaros; Biznesa plānu konkurss skolēniem).

Uzdevums 2.1.2. Nodrošināt Līvānu novada industriālā un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu ekonomiskās vides attīstīšanai

PASĀKUMS 2.1.2.1. Līvānu stikla zīmola saglabāšana, popularizēšana un attīstīšana (2019. gada nogalē ir apstiprināts LV-LT-BY pārrobežu sadarbības programmas projekts „Stikls bez robežām”, 2021. gadā galvenās darbības saistās ar projekta dokumentācijas saskaņošanu, līguma un citas dokumentācijas parakstīšanu, lai varētu uzsākt projekta realizāciju).

Uzdevums 2.1.3. Organizēt uzņēmējdarbības motivējošus pasākumus

PASĀKUMS 2.1.3.3. Uzņēmējdarbības motivēšana (pašvaldības finansēts konkurss uzņēmējiem “Līvānu novads VAR!”).

Uzdevums 2.2.1. Uzlabot Līvānu novada iedzīvotāju dzīvojamā fonda kvalitāti un pieejamību

PASĀKUMS 2.2.1.2. Jaunu rotaļu laukumu izveidošana un esošo uzlabošana novada pilsētā un pagastos (rotaļu laukumu uzstādīšana pagastos, kas tiek finansēta no saņemtās naudas balvas “Ģimenei draudzīgākā pašvaldība Latgales plānošanas reģionā 2020. gadā”).

Uzdevums 2.2.2. Nodrošināt veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamību un attīstību Līvānu novadā

PASĀKUMS 2.2.2.2. Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošana Līvānu novada iedzīvotājiem (dažādām mērķa grupām slimību profilakses un veselības veicināšanas pasākumi, piesaistot ES finansējumu. Projekta aktivitāšu realizācija pagarināta līdz 2023. gada rudenim).

PASĀKUMS 2.2.2.3. Sociālo pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana un dažādošana (tehniskā projekta izstrāde Līvānu pilsētas kapličas atjaunošanai).

Uzdevums 2.2.3. Nodrošināt izglītības pakalpojumu kvalitāti un pieejamību Līvānu novadā

PASĀKUMS 2.2.3.2. Pamata un vidējās izglītības iestāžu kvalitātes un pieejamības uzlabošana (Līvānu 1. un 2. vidusskolas sporta zāļu grīdas segumu virskārtas atjaunošana; Rudzātu speciālās pamatskolas ēkas energosertifikācijas veikšana, Tehniskās dokumentācijas izstrāde Rudzātu speciālās pamatskolas ēkas 1. stāva gaitenim; Tehniskās dokumentācijas izstrāde objektam "Rudzātu vidusskolas katlu mājas pārbūve").

Uzdevums 2.2.4. Nodrošināt kultūras pakalpojumu pieejamību un dažādošanu, rekreācijas teritoriju izveidi un labiekārtošanu Līvānu novadā saturīga brīvā laika pavadīšanai

PASĀKUMS 2.2.4.2. Rekreācijas zonas izveidošana Līvānu pilsētā pussalā starp Daugavu un Dubnu (2021. gadā tiek veikta tehniskā projekta ekspertīze).

Uzdevums 2.2.5. Nodrošināt sporta un aktīvās atpūtas iespēju pieejamību un kvalitāti Līvānu novadā

PASĀKUMS 2.2.5.3. Sporta un aktīvās atpūtas sadarbības projektu realizācija (Grunts planēšana un līdzināšana, kalna slēpošanas trases izveidei Rožupes pagastā, Līvānu novadā).

Uzdevums 2.3.1. Nodrošināt pievilcīgas Līvānu novada apkārtējās teritorijas radīšanu un uzturēšanu

PASĀKUMS 2.3.1.1. Vides objektu uzstādīšana Līvānu novadā (3 dizaina soliņu uzstādīšana pilsētā; teritorijas sakārtošana pie Līvānu Atbrīvošanas pieminekļa un Revolucionāru pieminekļa).

Uzdevums 2.3.2. Nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu, dabas resursu uzlabošana un vides risku mazināšanu Līvānu novada teritorijā

PASĀKUMS 2.3.2.2. Vides kvalitātes un dabas resursu uzlabošanas, kontroles un aizsardzības pasākumu nodrošināšana Līvānu novadā (klaiņojošo vai bezpalīdzības stāvoklī nonākušu dzīvnieku un putnu aizsardzības pasākumi).

Uzdevums 2.4.1. Nodrošināt pašvaldības autoceļu un ielu infrastruktūras atjaunošanu un kvalitātes uzlabošanu

PASĀKUMS 2.4.1.1. Ielu un autoceļu infrastruktūras uzlabošana novada pilsētā un pagastos ("Ubaglīča" rajona ielu atjaunošanas darbu turpināšana, gājēju tilta pāri Dubnas upei atjaunošanas tehniskā projekta izstrādes gala maksājums un tehniskā projekta ekspertīze; "Zaļā tirdziņa" stāvlaukuma būvprojekta izstrāde, Līvānu novada pagastu – Rožupe, Jersika, Turki, Rudzāti – ceļu un ielu pārbūves/atjaunošanas tehniskās dokumentācijas izstrāde; Tehniskās dokumentācijas izstrāde objekta "Stāvlaukuma seguma atjaunošana Miera ielā 4, Rudzātos, Rudzātu pagastā, Līvānu novadā; Stāvlaukuma izbūve Parka ielā no Liepu ielas līdz Preiļu ielai, Līvānos, Līvānu novadā; .

PASĀKUMS 2.4.1.2. Ielu apgaismojuma ierīkošana un uzlabošana novada pilsētā un pagastos ("Ubaglīča" rajona apgaismojuma atjaunošanas turpināšana, Daugavas un Grīvas ielās apgaismojuma ierīkošana)

Uzdevums 2.4.2. Veikt energoefektivitātes pasākumus

PASĀKUMS 2.4.2.2. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju atjaunošana un energoefektivitātes uzlabošana (gala maksājuma veikšana par būvprojekta izstrādi ēkai Rīgas ielā 37).

PASĀKUMS 2.4.2.3. Līvānu novada pašvaldības ēku pārbūve un energoefektivitātes paaugstināšana (Līvānu bērnu un jauniešu centra ēkas "Namiņš" Rīgas ielā 4b energoefektivitātes paaugstināšanas darbu veikšana, būvuzraudzība, autoruzraudzība).

PASĀKUMS 2.4.2.6. Līvānu novada publisko teritoriju ielu apgaismojuma pārbūve energoefektivitātes paaugstināšanai (tehniskās shēmas izstrāde gaismekļu nomaiņai uz energoefektīviem LED gaismekļiem, pakāpeniska gaismekļu nomaiņa).

Uzdevums 2.4.3. Attīstīt un uzlabot komunālo pakalpojumu kvalitāti un pieejamību

PASĀKUMS 2.4.3.1. Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana (Jersikas pamatskolas attīrīšanas iekārtu izbūves būvprojekta izstrāde un ūdens ņemšanas vietas izveide ugunsdzēsības vajadzībām; Ugunsdzēsības dīķa atjaunošana pie Turku saietā nama; ūdensskaitītāju uzstādīšana Rožupē un Turkos).

PASĀKUMS 2.4.3.4. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitātes uzlabošana (1 slēgtā tipa atkritumu laukuma ierīkošana un 1 atkritumu laukuma ierīkošana pie automazgātavas).

Uzdevums 2.5.1. Radīt un attīstīt piemērotu tehnisko infrastruktūru uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai Līvānu novadā

PASĀKUMS 2.5.1.4. Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietošanai un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 1.kārta (vecu ēku nojaukšana, teritorijas sakārtošana un noliktavu laukuma izbūve, 2021. gadā turpinās būvdarbu veikšana, objekta pabeigšana plānota vasarā).

PASĀKUMS 2.5.1.8. Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietošanai un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 2.kārta (noliktavas angāra un pievedceļa būvdarbi, elektrības pieslēguma vietas izbūve, būvuzraudzība un autoruzraudzība, būvdarbu pabeigšana plānota gada beigās).

PASĀKUMS 2.5.1.10. Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietošanai un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 3.kārta (ražošanas angāra būvprojekta izstrāde, būvprojekta ekspertīze).

Uzdevums 2.6.1. Uzlabot un pilnveidot valsts un pašvaldības sniegto pakalpojumu klāstu Līvānu novadā

PASĀKUMS 2.6.1.4. Līvānu novada pašvaldības īpašumā esošo ēku infrastruktūras un to apkārtnes teritorijas kvalitātes uzlabošana (pašvaldības administratīvās ēkas kabinetu un fasādes remonts).

2021.gadā turpināsies darbs pie ārējā finansējuma piesaistīšanas Attīstības programmas Rīcību plāna pasākumu realizācijai.

Skaitliskā informācija par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem un budžeta klasifikāciju ir norādīta 2021.gada 10.februāra Līvānu novada domes saistošo noteikumu Nr. 3 "Par Līvānu novada pašvaldības pamatbudžetu 2021. gadam" 1., 2. un 3.pielikumā un dāvinājumu un ziedojumu ieņēmumiem un izdevumiem 2021.gada 10.februāra Līvānu novada domes saistošo noteikumu Nr. 4 "Par Līvānu novada pašvaldības dāvinājumiem un ziedojumiem 2021. gadam" 1. un 2. pielikumā.

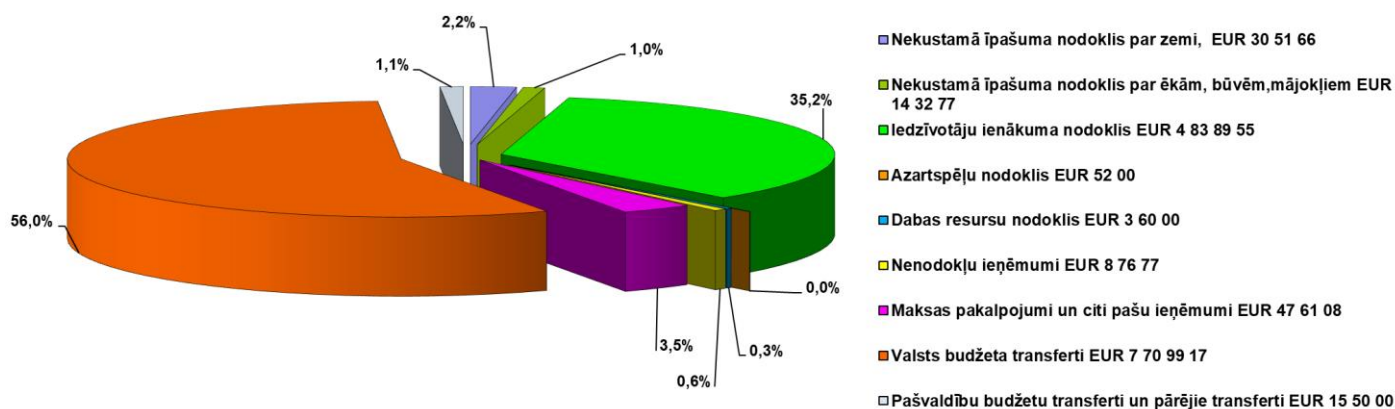
PAŠVALDĪBAS PAMATBUDŽETS

1. Ieņēmumu daļa.

Pašvaldības 2021. gada pamatbudžeta ieņēmumi plānoti **13 757 300 euro** kopsummā (skat. 1.att.) un tos veido:

- nodokļu ieņēmumi **5 328 598 euro (38,73 %)**
- nenodokļu ieņēmumi (*no nodevām, sodiem, no pašvaldības īpašuma pārdošanas*) **87 677 euro (0,64 %)**
- maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi **476 108 euro (3,46 %)**
- transferti (*mērķdotācijas, kas tiek saņemtas no atsevišķām ministrijām, ES fondu finansēto projektu īstenošanai paredzētie līdzekļi un pašvaldību maksājumi par izglītības pakalpojumiem*) **7 864 917 euro (57,17 %)**

1.att. Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra 2021.gadā.

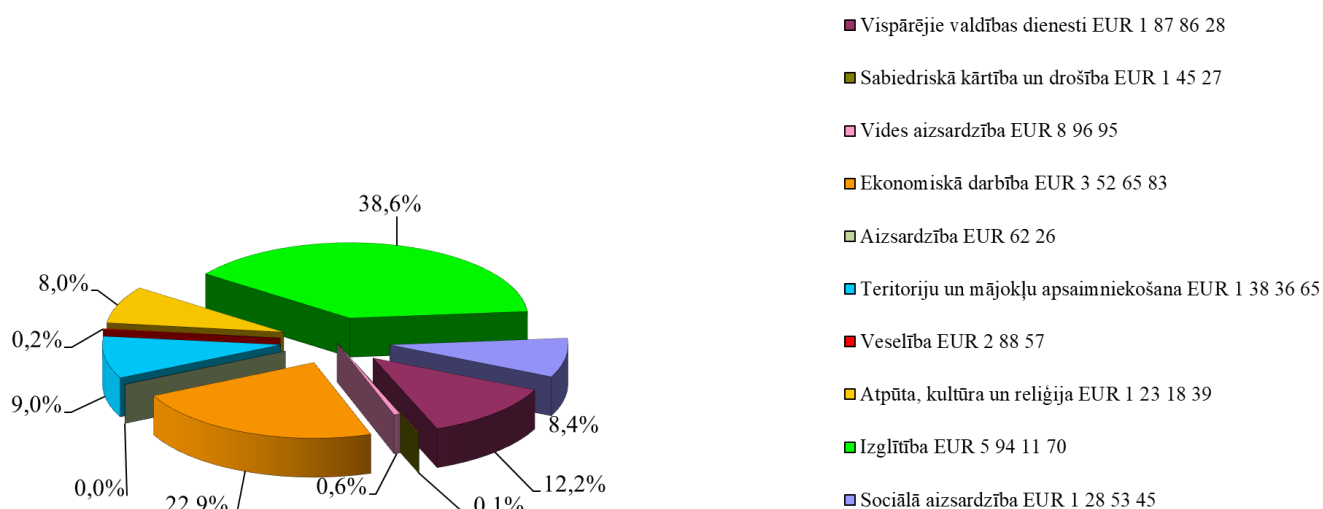
2. Izdevumu daļa.

Pašvaldības 2021. gada pamatbudžeta izdevumi plānoti **15 386 535 euro** apmērā (skat. 2.att.), tai skaitā:

- vispārējie valdības dienesti **1 878 628 euro (12,21 %)**

<i>t. sk. izdevumi neparedzētiem gadījumiem</i>	<i>57 000 euro (0,37 %)</i>
- aizsardzība	6 226 euro (0,04 %)
- sabiedriskā kārtība un drošība	14 527 euro (0,10 %)
- ekonomiskā darbība	3 526 583 euro (22,92 %)
- vides aizsardzība	89 695 euro (0,58 %)
- teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	1 383 665 euro (8,99 %)
- veselība	28 857 euro (0,19 %)
- atpūta, kultūra un reliģija	1 231 839 euro (8,01 %)
- izglītība	5 941 170 euro (38,61 %)
- sociālā aizsardzība	1 285 345 euro (8,35 %)

2.att. Pamatbudžeta izdevumu struktūra 2021.gadā.

Pašvaldības 2021. gada pamatbudžeta izdevumu struktūra atbilstoši ekonomiskajām kategorijām ir attēlota 3. att.:

Atlīdzība **7 498 837 euro (48,74 %)**

Preces un pakalpojumi **3 373 794 euro (21,93 %)**

Subsīdijas un dotācijas **75 739 euro (0,49 %)**

Procentu izdevumi **6 252 euro (0,04 %)**

Pamatkapitāla veidošana **3 704 146 euro (24,07%)**

Sociālie pabalsti **584 875 euro (3,80%)**

Transferti, uzturēšanas izdevumu transferti **132 291 euro (0,86%)**

Kapitālo izdevumu transferti **10 601 euro (0,07%)**

3. att. Pamatbudžeta izdevumu struktūra atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

3. Finansēšana.

Aizņēmumu saņemšana	1 157 000 euro
Aizņēmumu atmaksas	842 272 euro
Budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā	1 314 507 euro

Kopā finansēšana **1 629 235 euro.**

Līvānu novada domes parāds Valsts kasei uz 2021. gada 1. janvāri **8 420 977 euro.**

2021. gadā plānots ņemt aizņēmumus Valsts kasē kopsummā **1 157 000 euro, t. sk.:**

523 254 euro apmērā projekta „Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietojumam un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 2.kārta” īstenošanai;

67 079 euro apmērā projekta „Līvānu novada pašvaldības ēku pārbūve un energoefektivitātes paaugstināšana” (*Līvānu bērnu un jauniešu centra ēkas Rīgas ielā 4b, Līvānos, siltināšanai*) īstenošanai;

566 667 euro apmērā projekta „Ielu pārbūve Līvānos, Līvānu novadā” īstenošanai (plānots vidēja termiņa aizņēmums kopsummā **2 167 147 euro**, aizņēmuma daļa 2022.gadā – **1 600 480 euro**).

Plānotais Līvānu novada domes parāds Valsts kasei uz 2021. gada 31. decembri **8 735 705 euro.**

Pielikumā: Līvānu novada domes saistību apmērs.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs

A. Vaivods